

Nadere info

Lokaal eigendom bij grootschalige opwek uit Nijmeegse zonneparken en windturbines

10 januari 2025

Harold van Ganzenwinkel, afdeling Stadsontwikkeling, bureau Energietransitie

Naar aanleiding van de gespreksronde over de RES2024 op de politieke avond van 8 januari 2025.

Begrip 'lokaal eigendom'

Klimaatakkoord:

“Om de projecten voor de bouw en exploitatie van hernieuwbaar op land in de energietransitie te laten slagen, gaan in gebieden met mogelijkheden en ambities voor hernieuwbare opwekking, partijen gelijkwaardig samenwerken in de ontwikkeling, bouw en exploitatie. Dit vertaalt zich in evenwichtige eigendomsverdeling in een gebied waarbij gestreefd wordt naar 50% eigendom van de productie van de lokale omgeving (bewoners en bedrijven). Investeren in een zon –en/of windproject is ondernemerschap. Dat vergt ook mee-investeren en risico lopen. Het streven voor de eigendomsverhouding is een algemeen streven voor 2030. Er is lokaal ruimte om hier vanwege lokale projectgerelateerde redenen van af te wijken.”

Definitie NPRES:

“Om te bepalen wanneer iets nu wel of niet onder lokaal eigendom valt, hanteren we de definities uit de landelijke Monitor Financiële Participatie van het ministerie van Klimaat en Groene Groei. Deze definities hebben we als NP RES ook opgenomen in het [Begrippenkader RES](#). We gaan bij lokaal eigendom uit van juridisch eigendom van de productie-installatie (van het zonnepark of de windmolen op land). Zonnedaken vallen niet onder het streven naar lokaal eigendom.

We onderscheiden drie type lokaal eigendom en niet-lokaal eigendom:

- 1. Bewonerscollectieven en lokale partners: eigendom van een collectief samenwerkingsverband van bewoners, lokale ondernemers, agrariërs of andere lokale partners in de omgeving van het project. Uitgangspunt is dat iedereen uit de lokale omgeving, inclusief de omwonenden de kans moet hebben gehad om deel te nemen in het project.*
- 2. Publiek: eigendom van gemeenten, waterschappen, drinkwaterbedrijven, e.d. Dit omvat ook eigendom van bedrijven met 100% publieke aandeelhouders.*
- 3. Lokale bedrijven: eigendom van lokale ondernemers, agrariërs, maatschappelijke instellingen met een lokale vestiging (vaak op eigen terrein).*
- 4. Geen lokaal eigendom: eigendom van een partij die niet in de omgeving van het project is gevestigd. Vaak is dit een projectontwikkelaar, maar kan ook een investeringsfonds, vastgoedbedrijf of ander bedrijf zijn.”*

Andere cq aanvullende vormen van financiële participatie

Het NPRES monitort de participatie bij grootschalige opwek op land. Naast de vormen van lokaal eigendom wordt ook gerapporteerd op:

- Financiële participatie zonder eigendom (veelal via crowdfunding);
- Omgevingsfonds; een deel van de opbrengst komt ten goede van maatschappelijke doelen in de omgeving;

- Omwonendenregeling, bijvoorbeeld groene stroomlevering met korting of andere baat voor individuele omwonenden.

Toelichting door NPRES

“In het Nederlandse Klimaatakkoord is afgesproken dat we ernaar streven dat die windmolens en zonnepanelen voor 50% in eigendom komen van inwoners en bedrijven. Zo kunnen projectontwikkelaars, inwoners en bedrijven gelijkwaardig samenwerken in de ontwikkeling, bouw en exploitatie ervan. Lokaal eigendom betekent dus dat inwoners en ondernemers samen, deels, of helemaal eigenaar zijn van windmolens of zonnepanelen. En dat zij kunnen meebeslissen over het project en over een deel of over alle opbrengsten. Je hebt dan wat te zeggen over een project: dat noemen we ook wel ‘dat je zeggenschap hebt’.”

Bron: webpagina's Nationaal Programma RES

[Lokaal Eigendom | Regionale Energiestrategie](#)

[Definitie lokaal eigendom en monitoring | Regionale Energiestrategie](#)

Overzicht per Nijmeegs initiatief¹

Windpark Nijmegen-Betuwe (Nijmegen-Noord)

Grootte	4 windturbines --> 10MW vermogen Opwek even groot als de elektriciteitsvraag van 7.100 huishoudens
Participatie	100% eigendom burgers, verenigd in Nijmeegse energiecoöperatie WPN Aanvangsinvestering door 1.013 coöperatieleden Aandelen voor coöperatieleden Omgevingsfonds voor het buurtschap Reeth, het dorp Oosterhout, de wijk Nijmegen-Oosterhout en Ressen.
info	Windpark Nijmegen-Betuwe langs de A15 bij Nijmegen Omgevingsfonds Windpark Nijmegen-Betuwe

Zonnepark de Grift (Nijmegen-Noord)

Grootte	11.336 panelen --> 5,04 MWp vermogen --> 4,6 GWh productie per jaar Opwek even groot als de elektriciteitsvraag van 1.475 huishoudens
Participatie	100% eigendom burgers, verenigd in Nijmeegse energiecoöperatie WPN Aandelen voor coöperatieleden
info	Zonnepark de Grift - 11.000 zonnepanelen in handen van Nijmegenaren Vraag en aanbod Zonaandelen de Grift - Zonnepark de Grift

Windpark De Groene Delta (terrein industriepark Waal Energie)

Grootte	2 windturbines --> 7,2MW vermogen Opwek even groot als de elektriciteitsvraag van 6.000 huishoudens
Participatie	Eigenaar is Engie, beursgenoteerd energiebedrijf Omgevingsfonds, met eerste vijf jaar voorrang voor aanvragen door bewoners van een deel van het Waterkwartier (ten noorden van de Industrieweg (S102) en Voorstadlaan; waaronder Batavia/Koningsdaal) en het dorp Weurt (ten noorden van de Van Heemstraweg).
info	Windpark De Groene Delta ENGIE Omgevingsfonds De Groene Delta ENGIE

Zonnepark terrein industriepark Waal Energie

Grootte	7.866 panelen Opwek even groot als de elektriciteitsvraag van 600 huishoudens
Participatie	Eigenaar is Engie, beursgenoteerd energiebedrijf Geen aandelen of omgevingsfonds. De opstelling wordt gebruikt om innovaties te testen.
info	Zonne-energie uit Nijmegen voor ruim 600 huishoudens ENGIE

Zonnepark A73 Nijmegen

Grootte	90.000 panelen Opwek even groot als de elektriciteitsvraag van 16.000 huishoudens
Participatie	Gedeeld eigenaarschap tussen lokale grondeigenaar en Nederlandse particuliere investeerder. Geen aandelen of omgevingsfonds.

¹ Indicatie op basis van informatie verstrekt door initiatiefnemers en berichtgeving.

Totaaloverzicht Nijmegen in cijfers

Initiatief	Opbrengst (uitgedrukt in huishoudens elektriciteitsvraag)	Lokaal eigendom (conform NPRES)	Lokaal eigendom + omgevingsfonds
Windpark Nijmegen-Betuwe	7.100	7.100	7.100
Zonnepark de Grift	1.475	1.475	1.475
Windpark De Groene Delta	6.000		6.000
Zonnepark industriepark Waal Energie	600		
Zonnepark A73 - Nijmegen	16.000	8.000*	8.000*
totaal	31.175	16.575	22.575

100%

53%

72%

*inschatting actuele situatie eigenaarschap lokale ondernemer